

Beoordelingsdocument vooroverleg en inspraak voorontwerp bestemmingsplan "Asten archeologie 2012"

Samenvatting vooroverlegreactie

1. Indiener gaat niet akkoord met het beleid van de gemeente met betrekking tot archeologie en archeologische verwachtingswaarde. Het gebied met de aanduiding middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarde is erg groot en gekoppeld aan een omgevingsvergunning dat niet verenigbaar is met regulier agrarisch gebruik. Er geldt een omgevingsvergunningplicht voor het uitvoeren van groundbewerkingen dieper dan 0,4 meter.
2. Indiener maakt bezwaar tegen het feit dat de bouwblokken niet zijn uitgezonderd van aanlegvergunningplicht.
3. Indiener is van mening dat hij onvoldoende betrokken is geweest bij de besluitvorming over het archeologiebeleid dat op 6 juni 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Het vastgestelde beleid is in de praktijk niet werkbaar en hij wil samen met de gemeente komen tot een in de praktijk werkend archeologiebeleid. Hierbij vraagt hij de beleidsadvieskaart nogmaals kritisch te bekijken en in overleg met elkaar aan te passen.
4. Indiener is van mening dat de gemeente er bij de vertaling van provinciale belangen niet in is geslaagd om een goede belangenafweging te maken. Het omgevingsvergunningstelsel en archeologiebeleid is dermate streng en de aangewezen gebieden zijn zo groot, dat regulier agrarisch gebruik onmogelijk is gemaakt. Indiener vraagt de gemeente het omgevingsvergunningstelsel en het archeologiebeleid te herzien en de belangen van ondernemers op een gelijkwaardige wijze hierin mee te nemen.
5. Indiener verzoekt ons om een bepaling in het plan op te nemen wat regelt dat de aanleg van peilgestuurde drainage zonder omgevingsvergunning kan worden aangelegd.

Standpunt college

1. Gebied archeologische verwachtingswaarde

Het archeologiebeleid is conform de reguliere wettelijke procedure tot stand gekomen en heeft in dat kader ook ter inzage gelegen, waarbij zienswijzen konden worden ingediend. Vervolgens is het Archeologiebeleid op 6 juni 2011 vastgesteld door de gemeenteraad. Volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) heeft 52 % van het grondgebied van Asten een middelhoge of hoge archeologische verwachtingwaarde. Na het onderzoek door Vestigia in het kader van de verwachtings- en beleidskaart is de omvang ervan teruggebracht tot 45 %. Het merendeel van het grondgebied (55%) valt binnen een lage verwachtingswaarde.

Diepte-ondergrens van 40 cm – maaiveld.

Door onderzoek van onder andere de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is vastgesteld dat (ongeschonden) archeologische resten zich kunnen bevinden op een diepte van 30 à 40 cm onder het maaiveld. Tevens is vastgesteld dat bij normaal agrarisch gebruik de ploeg niet dieper reikt dan ca. 30 cm. Soms wordt iets dieper geploegd om de ploegzool wat los te werken, maar in het algemeen wordt de gele grond niet omhoog gewoeld. Uit het onderzoek komt dus naar voren dat zowel in het heden, als in het verleden gemiddeld de grond niet dieper geroerd werd/wordt dan 30 à 40 cm.

Met een generieke vrijstelling van meer dan 40 cm kan het archeologisch niveau worden aangetast en vergroot de kans op archeologische toevalsvondsten. Of in een bepaald gebied dieper kan worden geploegd of groundbewerking kan plaatvinden, zal na afweging en middels onderzoek in het kader van een omgevingsvergunning (voormalige aanlegvergunning) moeten blijken. Blijkt de archeologische laag in het terrein dieper dan 40 cm te liggen,

dan kan de dieptebewerking in principe uitgevoerd worden tot zover het geen schade aan het archeologische bodemarchief berokkent.

De gemeente Asten heeft met een generieke vrijstellingsdiepte van 40 cm beneden maaiveld een balans gezocht tussen wat vanuit archeologisch belang wenselijk is en wat vanuit overig maatschappelijk belang (regulier agrarisch gebruik, particulier gebruik met betrekking tot bijv. tuinonderhoud, e.d.) mogelijk is. Als ten behoeve van een initiatief een diepere grondroering wenselijk/noodzakelijk is, dient in het belang van de archeologie (in kader van een vergunning) eerst na afweging en middels onderzoek te worden vastgesteld of grondbewerking dieper dan 40 cm kan worden toegestaan. Door uit te gaan van 40 cm blijven de risico's voor de gemeente laag en is er voldoende ruimte voor de agrariër om de reguliere werkzaamheden te verrichten.

Daarnaast heeft Op 15 december 2011 de ZLTO met de provincie Drenthe en Drentse gemeenten een convenant gesloten waarin zij samenwerken om zorgvuldig om te gaan met het archeologisch erfgoed in agrarische gebieden. Er is overeenstemming bereikt over de spelregels rond werkzaamheden op landbouwgrond. Eén van de onderdelen betreft de dieptegrens en vergunningverlening. Er is vastgelegd dat tot normaal landbouwkundig gebruik in relatie tot archeologisch erfgoed behoort grondbewerking tot een diepte van 30 cm onder maaiveld (dit is de gemiddelde bouwvoor). Hieraan mogen niet-bodemkerende werkzaamheden ten behoeve van het verbeteren van de verdichte bodemstructuur (woelen) tot maximaal 10 cm onder de bouwvoor worden toegevoegd.

Conclusie: er is geen aanleiding om de diepte-ondergrens te wijzigen

2. **Bouwblokken niet uitgezonderd van aanlegvergunningplicht**

In het "bestemmingsplan buitengebied Asten 2008" waren de bouwblokken uitgezonderd van archeologie. Echter hierop is beroep ingesteld en de Raad van State heeft dit onderdeel vernietigd, omdat men vindt dat de raad zich onvoldoende heeft laten informeren over de archeologische situatie in gronden binnen agrarische bouwblokken met de archeologische dubbelbestemming, nu hij geen aanvullend onderzoek heeft gedaan naar de vraag of en de mate waarin archeologische waarden in deze gronden zijn verstoord. Tevens kennen bepaalde agrarische bouwblokken een uitbreidingsmogelijkheid van maximaal 15%. De raad heeft volgens de Raad van State niet de nodige kennis vergaard hieromtrent.

Conclusie: er is geen aanleiding om dit uitgangspunt te wijzigen

3. **Betrokkenheid besluitvorming archeologiebeleid**

Zie hiervoor de beantwoording bij punt 1.

Conclusie: er is geen aanleiding om dit uitgangspunt te wijzigen

4. **Belangenafweging bij vertaling provinciale belangen**

Zie hiervoor de beantwoording bij punt 1.

Conclusie: er is geen aanleiding om dit uitgangspunt te wijzigen

5. **Peil gestuurde drainage**

De gemeente Asten heeft een diepte-ondergrens van 40 cm beneden maaiveld bepaald. Of in een bepaald gebied een diepere grondbewerking kan plaatvinden, zal na afweging en middels onderzoek in het kader van een omgevingsvergunning (voormalige aanlegvergunning) moeten blijken. Blijkt de archeologische laag in het terrein dieper dan 40 cm te liggen, dan zou de dieptebewerking in principe uitgevoerd kunnen worden tot zover het geen schade aan het archeologische bodemarchief berokkent. Een dergelijke afweging valt onder het regime van de omgevingsvergunning voor werken en werkzaamheden.

Als een initiatief als peil gestuurde drainage zich voordoet, moet eerst beoordeeld worden of een vergunning noodzakelijk is. Als bijvoorbeeld blijkt dat slechts een beperkt gedeelte van de bodem verstoord zal worden tot een grotere diepte (minder dan 5% van het plangebied), dan kan de gemeente

overwegen om conform het proportionaliteitsbeginsel vrijstelling te verlenen van de onderzoeksplicht waarmee dan ook de vergunningplicht komt te vervallen. Vervolgens wordt de wijze van aanleg in overweging genomen (met veel kerend grondverzet, enkel openscheuren en dichtschuiven, graven van sleuven, etc.). Ook deze beoordeling kan ertoe leiden dat de gemeente een vrijstelling van de onderzoeksplicht (en vergunningplicht) kan verlenen.

Conclusie: er is geen aanleiding om dit uitgangspunt te wijzigen.